

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТИЧНОГО
МИСТЕЦТВА ХХ СТОЛІТТЯ**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма «Культурологія»

Спеціальність 034 «Культурологія»

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Кваліфікація – Доктор філософії з культурології

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “4” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Стилістичні особливості українського пластичного мистецтва ХХ століття
Рівень вищої освіти	третій
Викладач (-і)	Чмелик Ірина Василівна
Контактний телефон викладача	0501911698
Е-mail викладача	iryna.chmelyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна, заочна, вечірня
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях та на сайті дистанційного навчання
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>«Стилістичні особливості українського пластичного мистецтва ХХ ст» як навчальна дисципліна покликана розширити науково-дослідний апарат студента, дати йому необхідну теоретичну базу, історіографічні джерела для написання теоретичної наукової роботи, а також розкрити професійні компетентності як сформованого науковця. Є однією із варіативних теоретичних дисциплін освітньо-наукової програми «Культурологія» (доктор філософії)</p> <p>Тип Дисципліни вибіркової частини</p> <p>Термін навчання. II рік, III семестр (другий курс аспірантури, третій семестр, 19 тижнів)</p> <p>Кількість кредитів. 3,0 кредити, загальна кількість годин: 90 (30 – аудиторна робота, 60 – самостійна робота, 20 лекцій, 10 практичних)</p> <p>Викладацький склад. Чмелик І. В. – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в особистісному художньо-естетичному розвитку аспірантів, формуванні у них світоглядних орієнтацій, загальних і фахових компетентностей у сфері культурології, вихованні потреби у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні в процесі опанування цінностями української культурно-мистецької спадщини.</p> <p>Курс «Стилістичні особливості українського пластичного мистецтва ХХ ст.» має на меті висвітлити основні етапи та специфічні риси мистецтва України ХХ-початкуХХІ ст.</p> <p>Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є процеси та феномени в мистецтві України, що визначили важливі риси національної культури ХХ-поч. ХХІ ст., предметом виступають твори архітектури, живопису, графіки, скульптури, народного ДУМ, а також творчість українських митців.</p> <p>Досягнення мети передбачає опанування майбутніми докторами філософії змісту курсу, що виявляться у:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знаннях основних етапів, процесів та феноменів формування і розвитку сучасного українського пластичного мистецтва, розуміння основних засад функціонування пластичного мистецтва України для забезпечення оригінального використання ідей, а також проведення наукових досліджень; 	

• здатності і уміннях використовувати знання для вирішення проблем особистісного взаєморозвитку себе і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекстах художнього розвитку людини;

• уміннях використовувати фахову термінологію задля донесення власної професійної позиції до фахівців і нефахівців у культурологічній галузі;

• стійкій мотивації культурного і творчого зростання і усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійного ресурсу;

• навичках самостійно продовжувати навчання.

1.2. Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких **завдань** курсу:

• формуванні професійного мислення, умінь і навичок аналітичної діяльності, що відбувається в процесі нагромадження та вдосконалення мистецького досвіду;

• засвоєнні категоріально-понятійного апарату, що використовується у мистецтвознавстві, необхідних у теоретичній та практичній діяльності науковця

• формування умінь самоорганізації та здатності саморозвитку задля успішності наукової кар'єри

• розвитку творчого потенціалу задля формування професіоналізму як діяча культури чи культуролога;

• формування соціально-професійних і міжпредметних компетенцій;

• формування музичного професіоналізму музиканта;

•

У межах курсу здобувачі освіти отримують систематизовані знання основ теорії пластичного мистецтва, сучасних підходів до вивчення, атрибутування та експонування творів мистецтва, поглиблюють знання про основні напрямки розвитку пластичного мистецтва України ХХ століття, актуальних культурно-мистецьких практик.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен володіти такими **знаннями**:

• орієнтація в актуальній проблематиці сучасного українського пластичного мистецтва, її використання в різних сферах власної дослідницької й аналітичної діяльності;

• знання і використання наявних, пошук нових методів і методик у описі, узагальненні, аналізі мистецьких фактів, явищ, процесів, арт-практик, щодо стилістики і творчої манери видатних особистостей;

• встановлення міждисциплінарних зв'язків між мистецтвознавчими, гуманітарними, культурно-історичними дисциплінами та вільне володіння міждисциплінарною методологією наукового пізнання;

• знання і використання фахової термінології та поняттєво-категоріального апарату.

Уміннями:

• застосовувати сучасний інструментарій соціологічних, психологічних, статистичних досліджень для пошуку, обробки, аналізу теоретичної та емпіричної інформації;

• застосовувати метод мистецтвознавчого аналізу для творів візуального мистецтва різних стилів, напрямків, жанрів, актуальних форм;

• користуватися фаховою термінологією для пояснення, опису та узагальнення мистецьких подій, фактів, явищ, аналізу творчості окремих сучасних українських художників та майстрів народного мистецтва;

• самостійно вдосконалюватись та розвиватись.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, ціннісно-світоглядно усвідомлювати їх, розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності культуролога-дослідника, культуролога-практика.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері музичного мистецтва на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті

Фахові компетентності:

СК01. Здатність ініціювати, планувати, організувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження актуальних проблем у сфері музичного мистецтва, досягати наукових результатів, які створюють нові знання і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.

СК02. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері музичного мистецтва, інтегрувати знання з різних галузей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК03. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітній та науковій діяльності.

СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК06. Здатність застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також аналізувати, оцінювати та прогнозувати культурні явища і процеси.

СК07. Здатність усно і письмово обговорювати результати досліджень українською мовою та мовою країн Європейського Союзу.

СК08. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері мистецтва та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації

6. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	034 Культурологія	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Заняття практичне	сам. роб
1. Тема 1. Особливості культурного процесу та мистецтва України XX- поч. XXI ст. Стилiстичні напрямки поч. XX ст. Модерн і модернізм. Дослідники українського мистецтва XX століття. Складність вивчення окремих періодів, напрямків та творчості художників. Пошук національного стилю в арх. поч. XX ст. Діяльність В. Кричевського, І. Левинського, Є. Нагірного, В. Городецького та ін. Живопис. Утвердження реалістичного пейзажу. Тв. С. Васильківського, М. Пимоненка, Костанді, П. Нілуса. Графіка Г. Нарбута, О. Сластіона, І. Іжакевича. Ремісничі мистецькі школи. Заснування мистецьких шкіл.	2	1	6
Тема 2. Конструктивізм і національні риси українського мистецтва 1920-30-х рр. Архітектура. Споруда Харківського Держпрому. Конструктивізм. живопис, графіка. Академія мистецтв. М. Бойчук та його школа. Тв. І. Кавалерідзе, Ф. Кричевського, В. Кричевського, М. Самокиша.	2	1	6
Тема 3. Новаторство українського авангарду. Творчість В. Пальмова, О. Богомазова, В. та Д. Бурлюків, О. Екстер. Супрематизм К. Малевича. Живопис та сценографія А. Петрицького, В. Меллера. Скульптура О. Архипенка.	2	1	6
Тема 4. Стилiстичні особливості мистецтва західних земель України першої пол. XX ст. Тв. Т. Копистинського, К. Устияновича, Ю. Панькевича, М. Сосенка, П. Холодного, І. Труша, М. Івасюка, Я. Пстрака. Митрополит Шептицький як меценат української культури та мистецтва. О. Новаківський та його мистецька школа. Тв. О. Кульчицької, О. Куриласа, А. Манастирського.	2	1	6
Тема 5. Традиції і новаторські риси мистецтва Прикарпаття. Тв. Г. Крука, М. Черешньовського, М. Бринського, Я. Лукавецького, Д. Іванцева, М. Зорія, О. Коровая, графіка О. Сорохтея, О. Гнатюка та ін. Народні художні промисли та осередки народного мистецтва.	2	1	6
Тема 6. Українське мистецтво «совєтського тоталітаризму». Архітектура. Скульптура В. Борисенка, Е. Миська, Д. Крвавича та ін. Живопис. Особливості стилістики соцреалізму. Творчість М. Глущенка, К. Звіринського, Т. Яблонської, М. Фіголя. Графіка М. Дерегуса, Г. Якутовича, О. Данченка, В. Касіяна. Тв. Д. Лідера, Ф. Нірода, Є. Лисика.	2	1	6
Тема 7. Рух творчого опору «шістдесятників». Творчість В. Зарецького, А. Горської, Л. Семикіної, Г. Севрук, О. Заливахи, І. Задорожного. Втілення нових концепцій монументалізму.	2	1	6

Тема 8. Стилiстичнi пошуки митцiв українського зарубiжжя. Тв. Р.Жука, Пластика Л.Мола, та iн. Iконопис Ю.Мокрицького, Х.Дохват. Малярство С.Гординського, О.Грищенка, М.Мороза, В.Курилика. Графіка Я.Гнiздовського. Тв. М.Бутовича, Г.Мазепи, М.Бiдняка.	2	1	6
Тема 8. Стилiстичнi пошуки митцiв українського зарубiжжя. Тв. Р.Жука, Пластика Л.Мола, та iн. Iконопис Ю.Мокрицького, Х.Дохват. Малярство С.Гординського, О.Грищенка, М.Мороза, В.Курилика. Графіка Я.Гнiздовського. Тв. М.Бутовича, Г.Мазепи, М.Бiдняка.	2	1	6
Тема 9. Українське мистецтво кiнця ХХ –поч. ХХІ ст. Сучасний стан архiтектури, скульптури, живопису, графіки, ДУМ. Творчiсть Ф.Гуменюка, З.Кецала, I.Остафiйчука, Р.Романишина, В.Лопати, М.Стороженка. Тенденцiї розвитку сучасного мистецтва. Вiдродження церковної архiтектури, iконопису.	2	1	6
Тема 10. Постмодернiстська модель свiту та її прояви в сучасному українському мистецтві. Творчiсть I.Марчука, А.Криволапа, В.Сидоренка та iн. Бiєнале сучасного мистецтва, новiтнi галереї. Кураторськi проекти (роль куратора у просуванні мистецького «продукту»). Новiтнi форми презентацiї мистецьких творiв	2	1	6
ЗАГ.:	20	10	60

7. Система оцiнювання навчальної дисциплiни

Загальна система оцiнювання курсу	Рiвнi навчальних досягнень	Бали/ за 100 бальною шкалою	Критерiї навчальних досягнень аспiрантiв
	I. Початковий (з обов'язковим повторним курсом) «Незадовiльно»	0-24 (F)	Аспiрант володiє навчальним матерiалом тiльки на рiвнi елементарного розпiзнавання окремих понять мистецтвознавства, за допомогою викладача вiдтворює деякi категорiї стилiв на елементарному рiвнi, використовуючи уривчастi речення, засвоїв дуже незначну частину навчального матерiалу, дає нечiтке визначення найголовнiших категорiї та не розумiє сутi принципiв, законiв, теорiй мистецтва, володiє матерiалом на початковому рiвнi його засвоювання, незначну легшу частину навчального матерiалу вiдтворює на репродуктивному рiвнi, робить принципiв помилки i не розкриває сутi кожного питання.
	II. Незадовiльний (з можливістю повторного складання) «Незадовiльно»	25-49 (FX)	Аспiрант на рiвнi вищому, за початковий, вiдтворює частину навчального матерiалу, володiє окремими навичками характеристики явищ, може навести приклади дiї закономірностей. Аспiрант вiдтворює певну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання та розумiння найголовнiших положень з допомогою викладача виправляє допущенi помилки, робить простi висновки.
	III. Середній «задовiльно»	50-59 (E)	Аспiрант має розумiння i стiйкi знання про тi чи iншi процеси, закономірностi, стилiстичнi тенденцiї, вмiє навести власнi аргументи для пiдтвердження певних

			міркувань, проте робить помилки і може їх виправити за допомогою викладача.
		60-69 (D)	Аспірант вміє порівнювати, узагальнювати і систематизувати матеріал під керівництвом викладача. Може самостійно застосовувати набуті знання на практиці, виправляти помилки, пропонуючи варіанти як ефективніше розв'язати проблему.
	IV. Достатній «добре»	70-79 (C)	Аспірант показує повне знання навчально-програмного матеріалу, показує систематичний характер знань з дисципліни, вільно володіє вивченим матеріалом, знає як застосувати його на практиці, використовуючи переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу, аналізує додаткові джерела, вміє сформулювати власну точку зору.
		80-89 (B)	Аспірант застосовує набуті теоретичні знання при розв'язанні проблемних питань, вільно використовує і вміє знайти потрібну інформацію, вміє порівнювати процеси та явища, робити змістовні висновки.
	V. Високий «відмінно»	90-95 (A)	Аспірант показує всебічне, систематичне і глибоке знання навчально-програмного матеріалу, уміння вільно орієнтуватися в матеріалі курсу, передбаченому програмою, виявляє творчі здібності в розумінні, викладі і використанні навчально-програмного матеріалу, глибину вивчення основної і додаткової літератури, рекомендовані програмою. Аспірант логічно і усвідомлено відтворює навчальний матеріал, самостійно аналізує, розкриває закономірності процесів і явищ у науці, виявляє закони їх розвитку, самостійно оцінює нові факти в бутті і в житті, вміє поглиблювати набуті знання і вміння.
		96-100 (A)	Аспірант виявляє особливі творчі здібності, багато працює додатково, розвиваючи власні обдарування, вміє самостійно здобувати і поновлювати знання. Аспірант може глибоко розкрити сенс проблематики мистецтва, здатний вирішувати складні творчі завдання, висловлює самостійну думку, приймає участь у наукових конференціях, має наукові публікації.
Вимоги до письмової роботи	<p>Основною формою організації індивідуально-консультативної роботи з навчальної дисципліни «Стилістичні особливості українського пластичного мистецтва ХХ ст.» є написання аспірантом наукового реферату, наукової статті (<i>далі - письмової роботи ПР</i>), яку аспірант обирає із переліку тем, узгоджує із темою власного наукового дослідження і пропонує для обговорення і затвердження викладачу.</p> <p>Під час роботи над ПР, аспірант самостійно опрацьовує наукову літературу та пише ПР на основі аналізу опрацьованих першоджерел філософської думки та наукової критичної літератури. Також аспірант консультується із викладачем щодо вибору тематики, актуальності теми, плану, строків написання, предмету і об'єкту дослідження, мети і завдань ПР, вибору наукових першоджерел, методології дослідження та наукової новизни, оскільки ці елементи є структурною основою реферату.</p> <p>Написання ПР передбачає такі складові елементи як: план ПР, який повинен складатись із не менше двох розділів та кожний розділ не менше як із двох підрозділів, обґрунтування актуальності теми ПР, визначення предмета та об'єкта дослідження, визначення мети і завдань написання ПР, вибору наукових першоджерел та методології дослідження. Суттєвим елементом ПР є пункт наукової новизни, яка передбачає власні висновки аспіранта із вивченої теми.</p> <p>Наукові результати ПР можуть бути апробовані у виступах на звітній конференції університету, на всеукраїнських та міжнародних аспірантських конференціях, опубліковані аспірантом особисто, або у співавторстві із викладачем у наукових журналах або збірниках.</p>		

	<p>ПР має навчально-дослідницький характер і виконується на основі самостійного вивчення аспірантом частини програмового матеріалу та його систематизації й узагальнення у письмовій або друкованій формі за вибором аспіранта.</p> <p>У ПР аспірант повинен навчитись висловлювати та аргументувати підкреслено власну точку зору та індивідуальні погляди з обраної проблематики.</p> <p>Написання ПР з навчальної дисципліни «Стилістичні особливості українського пластичного мистецтва ХХ ст.» покликане навчити аспіранта захищати власні погляди і виробити вміння автора самостійно аналізувати проблемні ситуації та явища, самостійно аналізувати першоджерела та науково-дослідницьку літературу з обраної тематики.</p> <p>Захист ІНДЗ (ПР) з навчальної дисципліни відбувається за графіком індивідуально-консультативної роботи викладача кафедри у формі індивідуальних занять та консультацій, на яких здійснюється перевірка стану виконання написання ПР та у підсумку відбувається захист аспірантом здобутих наукових результатів.</p>
Семінарські заняття	<p>Семінарські заняття аспірантів із курсу проводяться у формі відкритої дискусії за визначеною темою. Підготовка до яких полягає у самостійному опрацюванні тематики, що розглядалася на лекціях, самостійному опрацюванні та вивченні наукової літератури та першоджерел по мистецтвознавчій проблематиці, підготовці доповідей, повідомлень, есе тощо.</p> <p>Основною формою організації та звітності виконання аспірантами завдань на семінарах є усні відповіді здобувачів із стилістики пластичного мистецтва, які мають проблемний характер і проводяться у формі дискусії із заздалегідь заданим питанням до тієї чи іншої теми.</p> <p>Додатковою формою організації семінару є виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (в межах тематики, яка дається на самостійне опрацювання), які акцентовані на написання творчих наукових досліджень з визначеної проблематики.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх передбачених програмою курсу завдань, включно із тестовими, теоретичними усними та письмовими роботами, регулярне відвідування занять.
Підсумковий контроль	<p><i>Форма контролю - залік; форма здачі (комбінована); розподіл балів за завдання:</i></p> <p>Виконання письмових контрольних робіт – 25 балів Усні відповіді на практичних заняттях – 25 балів Усна відповідь на заліку – 50 балів</p>
8. Політика навчальної дисципліни	
<p>У професійних і навчальних ситуаціях студенти повинні діяти із позицій академічної доброчесності і професійної етики. При написанні теоретичних робіт, підготовці до семінарських занять, виступів та доповідей обов'язковим є самостійне виконання завдань, не допускається використання інтелектуальної власності інших науковців без коректного покликання на джерела. Допуски із поважних причин відпрацьовуються у визначений викладачем спосіб, обов'язковою своєчасність виконаних завдань.</p> <p>Вітається також активність аспірантів під час студентських та викладацьких наукових конференцій (доповіді та подальший друк матеріалів), написання повідомлень до місцевих періодичних, в т.ч. інтернет-видань з визначеної навчальним курсом тематики, участь у громадських проєктах з доповідями просвітницького характеру (з проблем сучасного українського мистецтва тощо), допомога в загальноміських наукових та культурних заходах, конкурсах наукових робіт тощо, за такі види робіт є можливість отримати додаткові бали.</p> <p>Академічна доброчесність: для запобігання академічному плагіату здійснюється перевірка письмових робіт на плагіат; стимулюється участь у вебінарах про дотримання академічної доброчесності. Очікується, що здобувачі наукового ступеня доктора філософії будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічного плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>	

Неформальна освіта: регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Відвідування занять Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски аудиторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.

9. Рекомендована література

Базова

1. Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1992. 271с.:іл.
2. Асеева Н. Украинское искусство и европейские художественные центры конца XIX- начала XX в. К.: Мистецтво, 1989.
3. Білецький П. Скарби нетлінні. Українське мистецтво у світовому художньому процесі. К.: Мистецтво, 1974.
4. Бірюльов Ю. Мистецтво Львівської сецесії. Львів: вид-во «Центр Європи», 2005. 184с.: і.
5. Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом / Мистецьке середовище Львова другої половини XX століття . Львів, 2001. 176 с.: іл.
6. Драган М. Українські дерев'яні церкви. Львів, б.м.в., 1937.
7. Захарчук-Чугай Р. Українська народна вишивка. К.: Мистецтво, 1988.
8. Запаско Я., Овсійчук В., Чарновський О., Степко С. Мистецтво оновленого краю. К.: Мистецтво, 1979. 172с.: іл.
9. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: Українська теоретична думка XX століття: Антологія / Упоряд. Р.М. Яців. – Частина 1-4. – Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України, 2012, 2016, 2022..
10. Історія українського мистецтва: У 6 т. / під ред. П.Бажана. К.: Мистецтво, 1966. Том 5-6.
11. Історія української архітектури / під ред. Тимофієнка. К.: Техніка, 2003. 650с.:іл.
12. Кравченко Я. Школа Михайла Бойчука. Тридцять сім імен. К.: Майстерня книги, Оранта, 2010. 400с.: іл.
13. Кривач Д., Овсійчук В., Черепанова С. Українське мистецтво. В 3-х т. Львів, 2003, 2004. Т. 3.
14. Лагутенко О. Українська графіка першої третини XX ст. К., 2007.
15. Лобановський Б., Говдя П. Українське мистецтво др.пол.ХІХ - поч.ХХ ст. К.: Мистецтво, 1989.
16. Лукань В. Історія українського мистецтва. Курс лекцій. Конспект. Івано-Франківськ: Видавець Третяк І.Я., 2010. 150с.: іл.
17. Львівський музей українського мистецтва: Альбом / Авт.-упоряд. А.Я.Новаківський. К.: Мистецтво, 1987. – 112с.: іл.
18. Матейко К. Український народний одяг. К.:Мистецтво, 1977.
19. Митці України: Енцикл. Довід. / за ред. А.В.Кудрицького. К.: Українська енциклопедія імені М.П.Бажана., 1992. 848с.
20. Моздир М. Українська народна дерев'яна скульптура. К.: Мистецтво, 1980.
21. Нариси з історії українського декоративно-прикладного мистецтва. Львів: Каменяр, 1969.
22. Нариси з історії українського мистецтва. К. Мистецтво, 1966.
23. Німенко А. Українська скульптура др. пол. ХІХ - поч.ХХ ст. К.: Мистецтво, 1963.
24. Нога О. Іван Левинський. Архітектор, підприємець, меценат. Львів: Центр Європи, 2009. 192с.: іл.
25. Овсійчук В. Олекса Новаківський. Львів, Інститут народознавства НАН України, 1998. 320с.:іл.
26. Олександр Архипенко: Альбом/ Есе В. О. Коротича. К.: Мистецтво, 1989. 200 с.: іл.
27. Рубан В. Забытые имена: Рассказы об украинских художниках XIX- начала XX вв. К.: Наук. Думка, 1986. 220с.: іл.
28. Рубан В. Український портретний живопис другої половини ХІХ – початку ХХ століття. К.: Наук. Думка, 1986. 224с.: іл.
29. Свенціцька В., Откович В. Українське народне малярство ХІІІ-ХХ ст. К.: Мистецтво, 1991. 460с.: іл.
30. Словник художників України. К.: Мистецтво, 1973.
31. Словник українського сакрального мистецтва /за ред. М. Станкевича. Львів: Інститут народознавства НАНУ, 2006.288 с., іл.
32. Соколюк Л.Графіка Бойчукістів. Харків-Нью-Йорк, 2002. 223с.:іл.
33. Станкевич М. Українські витинанки. К.: Мистецтво, 1995.
34. Станкевич М. Українське художнє дерево. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 2002. 480с.: іл.
35. Станкевич М. Теорія рами. Львів, СКІМ, 2015.
36. Степовик Д. Історія української ікони Х-ХХ ст. К.: Либідь, 1996. 440с.: іл.
37. Степовик Д. Іконологія та іконографія. Івано-Франківськ, 2003. 320с.: іл.
38. Степовик Д. Скарби України. К.: Наукова думка, 1990. 180с.: іл.
39. Український Авангард 1910-30-рр. Альбом./ Авт. – упоряд. Д.О.Горбачов. К.: Мистецтво, 1996. 400 с.:іл.

40. Український живопис XIX-поч.XX століття. Альбом. Хм.: Галерея, К.:Артанія Нова, 2005. 272с.:іл.
41. Український живопис: сто вибраних творів: Альбом / Авт.-упоряд. Ю.В.Белічко. К.: Мистецтво, 1989. 191с.:іл.
42. Українське мистецтво та архітектура кінця XIX-поч.XX століття /36.статей за ред. В.Ясієвича. К.: Наук.думка, 2000. – 150с.: іл.
43. Українське мистецтво у міжнародних зв'язках. К.: Наук.Думка, 1983. – 260с.
44. Українське народне мистецтво: У 5 т. К.:Мистецтво, 1960-1974.
45. Шмагало Р. Словник митців-педагогів України та з України в світі. Львів: Українські технології, 2002.
46. Ясієвич В. Архітектура України на рубежі XIX-XX ст. К.: Мистецтво, 1988. 220с.: іл.
47. Яців Р. Українське мистецтво XX століття: Ідеї. Явища. Персоналії. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2006. 352с.: іл.

Додаткова.

48. Аббасова. О.Сласьон. К., 1973.
49. Афанасьєв Є. М. Лисенко. К., 1975.
50. Алла Горська: Червона тинь калини: Листи, спогади, статті / ред. та упоряд. О.Зарецький, М.Маричевський. К., 1996.
51. Белічко Ю. ГЯкутович. К., 1968.
52. Белічко Ю., Кілессо С. Мистецтво народжене Жовтнем. К., 1987.
53. Безхутрий М. П.Левченко. К., 1984.
54. Білецький П. М.Дерегус. К., 1987.
55. Білецький П. Г.Нарбут. К., 1983.
56. Бугаєнко І. М.Глущенко. К., 1973.
57. Васильківський С. Альбом/ упоряд....- К., 1970.
58. Владич Л. К.Трохименко.К., 1969.
59. Владич Л.Л.Позен. К., 1961.
60. Володимир Винниченко — художник [Альбом] / Упоряд. С. Гальченко і Т. Маслянчук . – К.: Мистецтво, 2007. 224 с. іл.
61. Врона І. А.Петрицький. К., 1968.
62. Вюник А. О.Курилас. К., 1963.
63. Вюник А. С.Гебус-Баранецька. К., 1968.
64. Галина Мазепа. Альбом. Мюнхен, 1982.
65. Говдя П. В.Одайник. К., 1979.
66. Голубець О. Львівська кераміка. К., 1991
67. Даревич Д. Екслібриси М.Левицького. Торонто, 1997.
68. Дмитрієва Є. Мистецтво Опішні.К., 1952.
69. Донцов Д. ЗВИХНЕНА СЛАВА (Пам'яті Марії Башкирцевої) //Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: Українська теоретична думка XX століття: Антологія / Упоряд. Р.М. Яців. – Частина 1. – Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України, 2012. – С. С.59-75.
70. Дюженко Ю. М.Бурачек. К., 1967.
71. Затенацький Я. Український радянський живопис. К., 1958.
72. Касіян В., ТурченкоЮ. Українська дожовтнева реалістична графіка. К., 1961.
73. Крвавич Д. І.Севера. К., 1958.
74. Криволапов М. А.Базилевич. К., 1976.
75. Крижанівський А. - О.Курилас. . К., 2009
76. Купчинська Л. Творчість Теофіла Копистинського..Львів-Філадельфія, 2009. 314с.:іл.
77. Маричевський М. Е.Андієвська. К., 2000.
78. Маричевський М. Д.Нарбут. К., 1999.
79. Маричевський М. М.Бідняк. К., 2000.
80. Масловська Л. О.Архипенко. К., 1989.
81. Мистецькі товариства, об'єднання, спілки Львова 1860-1998 / Матеріали до довідника. Львів: “Українські технології”, 1998.
82. Моздир М. Володимир Лупійчук. Львів, 2005.
83. Мусієнко П. Іван Гончар. К., 1952.
84. Мурашко М. Спогади старого вчителя.К., 1964.
85. Нановський Я. І.Труш. К., 1967.
86. Нановський Я. Юліан Панкевич.К., 1983.
87. Німенко А. Кавалерідзе-скульптор.К., 1967.
88. Нога О. Д. Бурлюк і мистецтво всесвітнього авангарду.Львів, 1993.
89. Огієвська І. М.Пимоненко. К., 1983.
90. Огієвська І. С.Світославський.К., 1989.
91. Опанас Заливаха: Альбом / Упоряд. Б.Мисюга.К.: Смолоскип, 2003.

92. Островський Г. О.Новаківський. К., 1973
93. Островський Г. Ю.Краткохвиля-Відимська.К., 1966.
94. Островський Г. Э.Мысько. М., 1977.
95. Островський Г. Образотворче мистецтво Закарпаття.К., 1974.
96. Островський Г. В.Микита. К., 1983.
97. Откович В. І.Сколоздра. К., 1990.
98. Павлов В. А.Ерделі. К., 1972.
99. Павлов В. Е.Мисько. К., 1978.
100. Попова Л. О.Данченко.К., 1972.
101. Попова Л. С.Светославський.К., 1961.
102. Ріпко О. У пошуках страченого минулого. Львів, 1996.
103. Рубан В. А.Петрицький. К., 1991.
104. Рубан В. Український радянський портретний живопис.К., 1977.
105. Саноцька Х. А.Манастирський. К., 1980.
106. Слободян О. П.Цвілик. К., 1982.
107. Степан Луцик мистець/упоряд.... - Нью-Йорк, Торонто, Вашингтон., 1973.
108. Степовик Д. Українська ікона Іконотворчий досвід діаспори. К., 2003.
109. Степовик Д. Я.Гніздовський. К., 2003.
110. Таранушенко С. П.Мартинович.К., 1958.
111. Ткаченко М. В.Манастирський. К., 1977.
112. Ткаченко М. Григорій Смольський. Альбом. К.,1983.
113. Ткаченко М. Т.Копистинський. К., 1972.
114. Український живопис ХХ-поч.ХХІ століття. З колекції НХМУ. Альбом/. – Хм.:Галерея, К.:Артанія Нова, 2006. – 304с.:іл.
115. Федорук О. К.Устиянович.К., 1992.
116. Федорук О. В.Хмелюк. К., 1996.
117. Федорук О. М.Бутович. К., Нью-Йорк, 2002.
118. Федорук О., Фіголь М. Радість і смуток Я. Пстрака. Львів: Видавництво ОО. Василян «Місіонер», 1997. – 149с.:іл.
119. Фіголь М. Політична сатира в українському мистецтві кінця ХІХ - поч.ХХ ст. К., 1974.
120. Фіголь М. Ярослав Васильович Пстрак.К.: Мистецтво, 1966. – 68с.:іл.
121. Членова Л. О.Мурашко. К. 1980.
122. Членова Л. Ф.Кричевський. К., 1980.
123. Чарновський О. Українська народна скульптура. Львів, 1976.
124. Шандор Л. Г.Глюк.К., 1959.
125. Янко Д. О.Скобликов. К., 1979.
126. Яценко В. М.Самокиш. К., 1979.
127. Яців Р. М.Яців. Львів, 2000.
128. Гординський С. Про мистецтво/ упоряд. Х.Береговська. Л.2015.
129. Мисюга Б. Герметичне коло К.Звіринського. Львів-Луцьк,2019. 280с.:іл.
130. Соколюк Л. Михайло Бойчук та його школа. Харків, Вид.СавчукО., 2014, 386с.:іл.

Література, присвячена мистецтву Івано-Франківщини.

131. Антонович Є., Лукань В., Шпільчак В. Мистецтво і мистці Прикарпаття (матеріали на допомогу вчителям образотворчого мистецтва і художньої праці) Івано-Франківськ: Плай, 1990. 50с.
132. Аронець М. Денис-Лев Іванцев. Життя і творчість: Монографія Грані-Т, 2008. 160с.: іл.
133. Баран В. Михайло Зорій. – Івано-Франківськ: Вид-во «Сімик», 2003. 119с.: іл.
134. Баран В. Тернистий шлях Осипа Сорохтея. Івано-Франківськ: Вид-во «Сімик», 2002. 51с.: іл.
135. Бурдуланюк В. Історія культури Прикарпаття Івано-Франківськ: Нова Зоря, 1997. 96с.:іл.
136. Виставка творів викладачів художнього факультету Інституту культури і мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника / Упоряд. В.Лукань, М.Павлюк. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. іл.
137. Волошин Л. Ярослав Лукавецький: Малярство. Рисунки. Сценографія . Львів-Івано-Франківськ: ЗУКЦ, 2008. 124с.: іл.
138. Горинь Б. Опанас Заливаха: Вибір шляху. К.: Видання Секретаріату Української Республіканської партії, 1995. 23 с.
139. Горняткевич Д. Станіславівські образотворчі мистці / Д.Горняткевич // Альманах Станіславівської землі / Збірник матеріалів до історії Станіслава і Станіславівщини. / Ред.-упоряд. Б. Кравців. Нью-Йорк; Торонто; Мюнхен, 1975. – Т. 1. С.536-543.
140. Гоян Я. В.Касіян К.: Мистецтво, 1986. 180с.:іл.
141. Грабовецький В., Гаврилів Б., Карась Г. Івано-Франківськ у пам'ятках історії та культури. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2001. 136с.: іл.

142. Грабовецький В. Сторінки літопису Івано-Франківського собору Святого Воскресіння. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 1999. 79с.:іл.
143. Дреботюк Р. Художники Прикарпаття: Альбом. К.: Мистецтво, 1989. – 254с.:іл.
144. Івано-Франківський художній музей: Альбом / Авт.-упоряд. М.М. Якібчук. К.: Мистецтво, 1989. 128с.:іл.
145. Качкан В. П. Хома. К.: Мистецтво, 1983. 95с.:іл.
146. Коваль І., Совтус Ю. Михайло Фіголь (спроба наукового та мистецького портрета). Галич: Інформаційно-видавничий відділ Національного заповідника «Давній Галич», 2004. 122с.:іл.
147. Лащук Ю. Косівська кераміка. К.: Мистецтво, 1966. 98с.:іл.
148. Лукань В. Вибрані статті про мистецтво. Явища. Постаті. Імена. Івано-Франківськ: Видавець Третяк І.Я., 2009. 240с.:іл.
149. Лукань В. Статейник. Частина 1 і Частина 2. Івано-Франківськ, 2020
150. Мельник В. Сакральне мистецтво Галичини XV-XX століть в експозиції художнього музею. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2007. 224с.:іл.
151. Нановський Я. Юліан Панькевич: Нарис про життя і творчість. К.: Мистецтво, 1986. 80с.:іл.
152. Народна архітектура українських Карпат. К.: Мистецтво, 1987.
153. Опанас Заливаха. Альбом. Упорядник М.Аронєць. Івано-Франківськ, Лілея НВ, 2016, 120с.
154. Полєк В. Майданами та вулицями Івано-Франківська. Львів: Світло і тінь, 1994. 90с.:іл.
155. Портнов Г. В. Касян. К.: Мистецтво, 1962.
156. Ріпко О. У пошуках страченого минулого. Львів: Каменярь, 1996. 288с.
157. Словник художників Прикарпаття/ укладач В.Лукань, Івано-Франківськ, 2019.
158. Степовик Д. Скульптор Михайло Черешньовський. Життя і творчість. К.: Видавництво імені Олени Теліги, 2000. 224с.:іл.
159. Федорук О. Михайло Фіголь: Альбом. К.: Мистецтво, 1989. 32с.:іл.
160. Художники Івано-Франківщини. Альбом / Авт.-упоряд. Б.Губаль. К.: Образотворче мистецтво, 2002. 95с.:іл.
161. Чмелик І. Мистецька Івано-Франківщина. Видатні особистості, виставкове, музейне, освітнє середовище. Івано-Франківськ, 2022.

10. Інформаційні ресурси

Тематика інформаційного ресурсу	Електронна адреса
Наукові бібліотеки України	
Національна парламентська	http://www.nplu.kiev.ua
Наукова імені В.Вернадського	http://www.nbv.u.gov.ua
Книжкова палата України	http://www.ukrbook.net
Державна науково-технічна	http://www.gntb.n-t.org
Вінницька обласна	http://www.library.vinnitsa.com
Дніпропетровська обласна	http://www.lib.dp.ua
Івано-Франківська обласна	http://lib.if.ua/
Кіровоградська обласна	http://www.library.kr.ua
Львівська імені В.Стефаника	http://www.lsl.lviv.ua
Львівського національного університету імені І.Франка	http://www.blues.franko.lviv.ua

Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника	http://lib.pu.if.ua/
Одеська імені М.Горького	http://www.ognb.odessa.ua/ukr
Рівненська обласна	http://www.rivne.com/library/
Харківська імені Короленка	http://www.korolenko.kharkov.com
Чернівецька обласна	http://www.library.cv.ua
Бібліотеки в мережі Internet	http://library.zntu.edu.ua/res-libr-obl.html

Викладач

І. В.Чмелик